tasiari videbat aialis hō/hoc enī fortassis induce re posset indecētiā ⁊ multā turbatiōis materiā Ceterū q̄ ad allegationē q̄ fiebat ab aiali homie q̄ nēcē ⁊ expediēs erat eē scisma. sic olim dñs voluit dissentionē eē inter filios israel ⁊ filios iuda Solutio facilis est/qm̄ nō sunt faciēda p̄ bonis mala vt eueniāt bona. Nec enī sciēt ex malis bona elicere. sicut dñs ex nrīs pctis. ⁊ scādalis potēter elicit bona/tanq̄ attingens a fine pctō usq̄ ad finē cōprehēsoū fortiter. ⁊ disponēs oia suauiter faciēti. vt oia cooperanti bonū his q̄ ꝓm̄ ꝓpositū vocati sant scti. Denicq̄ nō pōt lege ttāte policia fit ecciastica q̄ ē mōarchica i aliā trāsformari. siē in alia policia. ¶ Tandē multis ptermissis nec enī locō nec tps nō stilō nec ingeniū ñ memoria patiunt oia dicere q̄ dicēda eēnt. fiat ad opuscula et tractatō sup his cōfectos recursus liberior.

Cōcludamō g̃ ex q̄tuor cāis p̄ totidē considerationes tactis potiō q̄ deductis/q̄ expedit decet ⁊ iz/q̄ cōgregent filij israel et inda piter. Cōgratulat amatrix bonorū oīm pisieū. vniuersitas/mr̄ mea/vtdicere cepimō/cōgratulat vre deuotiōi. vro zelo feruēti. vre religiosissime ad mrēz ecciaz pietati/vre tādē laudabilissime legatiōi. o reuerēdissimi ⁊ spectabiles viri prēs ⁊ frēs det auxiliū deō in ꝓgressu egressu felicissimū ⁊ votiuū. Denicq̄ offert seipaz totā/⁊ in mēbris singulis eadē vniuersitas ad oia cōi cōsensu ⁊ deliberatiōe auisanda/tractāda/cōicāda/cōcludēda/pseq̄nda cū oī hūilitate ⁊ fauore nihil q̄rēdo qd̄ suū eē videat iz qd̄ oīm. vt hēatur vnū ⁊ certū caput scōariū in eccia sctā dei. postpositis cōtētionib oīb ⁊ discussionib odiosis/ quē ad hāc rē nō satis attinēt iz magz ad diuisionez et practicādo viā cōpēdiosissimā ⁊ sctissimā cessiōis ambor cōtēdētiū vt iurauerūt solēniter ⁊ vouerūt ¶ Nec ꝓterea sit cōtētio q̄s in hoc negocio. psequēdo videat eē maior vel potior l'doctior Scit eadē vniuersitas q̄ stabimō oēs añ tribunal dei. illic videbit q̄ q̄sq̄ aio/q̄ zelo/q̄ intētiōe pacēverā siue spōse q̄sierit Sit igit hec gl'a nr̄a testimoniū cōscie nr̄e. fit gl'a deo. Nā denūciās angelō pacem hoīb Gl'a in excelsis deo ¶ Denicq̄ si filij israel put scriptura loq̄tur ibāt aio pacifico ad pliū/ q̄li aio et q̄z pacifico eūdū erit ad hoc pacis cōciliū/sine emulatiōe sine cōtētiōe sicut decz cōgregationē sāctor sine irascēdo i via quēadmodū monuit Ioseph frēs. Preterea nullō det loc diabolo q̄ in seditiōib hitat. Fiat i pace locō deo qui dirigat pedes nrōs i viā pacis. ⁊ doceat viā prudētie/ ipe q̄ est via vitas ⁊ vita et deus bñdictō in secula amē.

¶ Trilogus in materia scismatis eiusdem cācel.

Sepenūero. sublimē rōis speculā (nec mētior) solō ascēdi. qtūs sup oēs vicio sarū passionū nebulas positō/eo q̄z oia supgressus/q̄z tū fas habui q̄ aspectui vo obstare crederent. ego liberiores mētis oc'os hac illac q̄z versarē sup B mare magnū ⁊ spaciosū hūane fluxibilitatis p̄sertī ad videda q̄ p sedatiōe pcellar suarū ⁊ elationū ō nauē eccie bacterō agitant. Honesto memorās/cōspicio naucleros ecclesiastice nauis bō/strictis q̄si gladijs vbor acutor decertare mutuo/ faces insup ardētes cōtūeliarū ⁊ exp brationū scriptz instrarū iactare. Dēs se vicissim īpetere ita demū cōfligere. ita collidi. q̄ oīssis hostib exteris ⁊ spretis salutarib studijs/ id vnū satagere credi pñt/vt q̄lib z quēlib z extra nauē eccie deijciat ⁊ deturbet Beorsū vos acclamāt isti horrifico boatu. seorsū vos ī malā horā vrāz. pcul abscedite/qm̄ scismatici estis viparū genimia estis. Infelix cuculi ples estis. vos denicq̄ oī mulctatōne ⁊ anathemate debito paricidis ⁊ pr̄ie pditorib digni estis. Alioq̄ ex aduerso ⁊ si mitior sit res tū acerba ē. imo vos inquit discedite a nob vt scismatz nutritores ⁊ fautores vt crimis ptcipes cū scismatico cū piuro cū heretico cū eccie subuersore certissimo. ¶ Inter has belligerātiū voces inter lr̄as maledicas hincinde volitātes/timor ⁊ tremor venerūt sup me et cōtexerūt me tenebre. mala sunt ⁊ valde mala q̄ video sz nesciēs interī q̄z sū res euadat deteriora p̄sagio ve ve si heresis caput extulerint. Iā tū qōes fidei iactāt in eos. multa q̄z p solidis veris bacterō bito ꝓponūt vt dubia/ ⁊ q̄s nouit si corruptō passione pñti aiō errabit (vt solet) a vero seu determīando q̄ fl'a sūt. aut q̄ ñ expediūt seu repudiādo ea q̄ ab alijs ve determinata cognoscēt. Ceterū a nōnullis pugnat velut ī tenebris/ita aīcos nō secernūt ab hostib. ita q̄d ferēdū q̄d ve īpugnādū sit/ñ videt/oculos peter hñt et feriūt tales palpātes velut ceci. ⁊ ābulātes ī circuitu Exēplo q̄z eor q̄ domū loth circūuallabāt īpi tāq̄ acrisia pcussi/viā neq̄ egrediēdi neq̄ ingrediēdi īueniūt. Īpi rursus machinas magz g̃uissimarū infamiarū cōgerūt ex iuriū allegatione gñali. Sz infirmo vel deficiēte vitatz fūdamēto ī eis q̄ facti sunt nutabūt de reddunt he machīe immo corruūt ⁊ ī edificantes ⁊ egeste eosdē ꝓpria mole sternunt talis est de gigantib poetica fabula: hodie ꝓterea velut oli in īpa babilonice turris edificatiōe fit ī in eccia cōfusio liguarū. vt se nō intelligāt hi q̄ vel edificāt vel edificare se dicūt turrim eiō ¶ Quid actur sū miser hec aspiciēs. q̄d moliar hec aduertēs. obsistere neq̄ fas neq̄ vires hēo nō moueri īpōibile ¶ Sic lugebā mestō sic angustiabar anxiō. ve ⁊ ve crebris plāgoribz ingemināns/dū ex secreto mētis triclinio/due comites germanecū ffeverino astitisse mihi vise sunt/familiariter satis note. nomē frīs zelō cuiō hitatio in ca-

merula irascibilis. nomen vnius sororis/benino
lentia cui⁹ locus est in cõcupiscibili. Altera voca
tur discretio residẽs in rõnali. be sibi/mutuo date
erãt iu adiutoriũ tanq̃ vno germanitatis nexu cir
cũplectẽtes se cũ fratre. qm̃ zel⁹ absq̃ beniuolen/
tia nimiũ rigid⁹ est. grauis ⁊ austerus. Beniuolẽ
tia. absq̃ zelo mollis ⁊ languida. zelus demũ ⁊ be
niuolẽtia sunt absq̃ discretiõe ad seductionẽ erro
rẽq̃ valde prone. Porro absq̃ eis discretio quid
possit quid pdest. Hec trina societas die noctuq̃
pluries altercata ẽ intra secreta dom⁹ mee cubicu/
la. meũ q̃z frequẽter rupit silẽtiũ. zelus p̃cipue cui⁹
aliq̃ vehemẽs adeo impbusq̃ fit impet⁹/ vt nũc
verbis nũc scriptis erumpe gestiret extrinsec⁹/ nõ
hoc nõ illud discrimẽ aduertẽs/ neutri pti satis p
cens. dũmõ pax/ pax fiat/ acclamaret. Ac vero be/
niuolẽtie tractus q̃si cõtrarius etsi suauior/ ñ mul
to minus valid⁹ erat ad ignoscendũ oib⁹ et ꝯ eis
fauorabili interp̃tatione iudicandũ. Quib⁹ sic de
certantib⁹/ discretio se mediatricẽ moderatricẽq̃
p̃bebat. O perosum magis vero impossibile mihi
eẽt hoc certamẽ describere. nihilomin⁹ aliq̃ stilo
mãdare curaui/ tũ ad obliuia vire solicite/ etenim
dulce loqui miseris veteres q̃ euoluere questus/
tũ p̃terea ad exercitium q̃lecũq̃z ociosi studij⁹ mi
bi si dabitur satis erit. et si nemini ex alij⁹ sim illa
turus q̃d piã cõmodi. attñ si quos iuuat adesse in
si paulisp secedant a me. et zelũ beniuolẽtiam q̃
et discretiõem nõ me loqui putent. zelũ in primis
¶ Zelus. Quid superest cõsilij o sorores? Quo/
usq̃ nõ pudebit inertie/ vsquec̃ tandẽ mens pla
cida cõtenta q̃ete ẽ. Qualec̃tumq̃ sit concordie
bonũ qua pueres crescũt/ sicut discordia maxime
dilabunt⁹/ dũ etiã atq̃z etiã recogito/ quib⁹ non an
gustiati⁹ vrgeor/ q̃bus nõ mordeor doloribus. qm̃
p q̃tuor lustra ⁊ ampli⁹. ꝓpriã ego mrẽm intueor.
Et o q̃lẽ mrẽm xp̃e/ illã tuã sp̃osam vnicã ecclam
intueor (dico) nõ ĩ vna sui pte nõ vno letali vulne
re sauciatã/ quin insup eam ip̃am nõ barbarica tã
tum debachatione ledi cõspicio sed p suos intror
sum in visceribⁿ suis eo acerbi⁹ q̃ delicatõr loc⁹ est
video (heu) his oculis/ p scismaticã beluã infini/
tor capitũ illã piã mrẽm deici lacerari ⁊ p omẽs
artus/ truculẽta rabie ac pluscẽ beluina feritate di
scerpi/ ferre neq̃o credite/ etsi ferre⁹ eẽt animus. si
naturales affeci⁹ etiã in bestij⁹ si passiões vitiose
in reprobis tanta audẽt quãta recusere stupor sit
nõ minas/ non ictus/ non ꝟbera/ non fustes/ nõ
ignes/ nõ ip̃a demũ mortis imania iminẽtis hor/
renda discrimina pauẽt. dũ sequãtur q̃ sua volup
tas quẽq̃z trahit. vel sua passio rapit. hor exẽpla
tũ in aĩalibus respectu feruũ/ tũ in hoĩbus philo/
captis in auaris in vanigloriosis. in iracũdis. et ce
teris hmõi q̃tidiana cernunt⁹. Si hoc (inq̃z) ita ĩ/
furore vel vitio/ q̃d audere debet pietatis q̃d pos
se virtutis affectio/ quã tanto vehementiorem ad
bonũ asse cõuenit/ q̃to diuiniorẽ et ex cõsequen
ti fortiorẽ illã eẽ constat/ ꝓpterea nemo dinumera
uerit qui verus matris eccle zelator neq̃z incedat
quã sibi monstrauerit vel ratio vel cõscientia vel
auctoritas vel inspiratio vel tandẽ ip̃a necessitas
ad liberationẽ sue matris ab hac mortifica peste/
et a voracib⁹ bestie hui⁹ scismatice faucibus/ q̃ si
prodesse sors acerba vetuerit/ tum pulcerrimum
erit pro matre/ pro pace/ pro libertate tali/ occum
bere morti. sed neq̃z hoc magnũ nob q̃bus pro p̃
mio spes fida regnandi pmittitur qm̃ gentes que
spẽ nõ hũt/ spontanee neci sese deuouisse/ celebres
collaudant historie tũ romanor de duob⁹ decij⁹
et curtio. tũ exteror de codro Ipos subinde mar/
tires nr̃os q̃ singuli singulas aĩas suas p fide ec
clesie tradentes saluauerunt nos in mortali deuo
tionis titulo templis extollim⁹. Quid de labore
illoq̃ nõ vna aĩa nõ pauce sed totũ eccie corpus p̃
sens ⁊ futurũ/ sua salute potiet. ¶ Tacefra/
ter obsecro et feruẽtiorẽ iusto spũm cõprime. Ta/
ueto tu sciens ⁊ vides/ ne nos ⁊ te in apta picula
mittas. Egisti hoc pluries dũ succẽsus quispiam
feruido spũ tuo/ se mediũ se veluti cõtentiones se
daturũ inter pugnãtes/ vtriq̃ cõflictus opposu/
it/ ita xp̃m comedit zelus dom⁹ dei/ dũ mortu⁹ est
vt faceret vtraq̃ vnũ/ sic apõ poetã/ senior ille ga/
lesus occubuit/ dũ mediũ pati se offert iustissim⁹
vnus qui fuit ĩ. Et pius eneas/ dextrã tendebat
inermẽ pacẽ acclamãs/ dũ iaculo femur transfix⁹
est. hac tu recogitatiõe deterreri potueras vt sapi
entis vsus cõsilio nõ misceres te rixe aliene. ne ve
te et nos omnes morsib⁹ seuis odior ⁊ infamie la
cerandos obiectares. lacerandos diremim aut ab
altera ptium seu (vt freqnẽs est) ab vtraq̃ vulgari
dicti memineris. natans inter duas aq̃s/ in vtra
q̃ submergit. Iã experientia ꝓpria. hoc te docere et
si cetera deessent debuerat. Hõne tutius erat cõsi/
liũ ꝓphicũ amos/ vir prudẽs in illo tpe tacebit/ qr
dies mali sunt. Hõne p̃terea salubrius id qõ Eze
chiel visio habet/ lugere ⁊ gemere sup cunctis ab
ominationib⁹ q̃ fiunt. vt cũ Jeremia sedere tristes
aut cũ regio ꝓpha optare pẽnas sicut colũbe. vola
lare ⁊ requiescere ⁊ in solitudine saluũ fieri a pusil
lanitate sp̃ũs ⁊ tempestate. dum est cõtradictõ in
ciuitate vbi sine passionũ tumultib⁹ se audiant se
met intelligant. se corã videãt. fallit me expectatio
mea. si nõ ꝓtinus abiectis armis/ ambulabunt in
domo domini cũ cõsensu aut ostenso signo ad sa/

gitā hoc ē sine debito ipz sine diuinatiōe ipuida
mediū veritatis attingēt. aut si pugnādū fuerit ar
gumētatiōib ipi exēplo vsr litarū ibūt oēs aio pa
cifico ad pliū ¶ Zelus. Quid me aspicitis o soro
res/grandia videor polliceri. sed grandior fides
potest. amor auder. doloris materni necessitas in
uitat ¶ Beniuolētia. Magna prsus repmittis fr
sed maior in exoluēdo difficlitas reponit. tot sapi
entes hucusq; nequnt id facere qō attentas solus
et iustus ita ne tot aiorū varietates. tot votorū mul
le spēs adunabis/qñ idē hō plerūq; secū dissidet
z in eadē domo rixe regnant incompescibiles.
Quid ages presertim vbi animo deliberato/pla
cet error. placet diuisio. par sola voce nō corde cō
quiritur. vbi deniq; tāta q̄ta esse pōt. finiū varie
tas inuenit ¶ Zelus. ¶ Noli tandē obsecro
o germana beniuolētia. noli molestū silentiū tā p
tinaciter indicere pmitte me cōfabulari in amari
tudine aīe mee sine illud qō me pmit euomere. do
lor inclusus vrit acrius. Ego saltē litterulis info
diā q̄ sentio nullū ibi discrimē formidat ¶ Discre
tio. Age ergo frater/si detinere nō possum? pmit/
timus interim scribere te oia q̄ in aīm venerint tm̄
mō ab iniuriosa temeritate ab irreuerentia quali
bet abstineto. Caue deseras ne germanas tuas.
beniuolētiam z discretionē qtūs beniuol? sit z di
scretus fmo tuus. nec accusans nec excusans ali/
os plus debito. sed aurea mediocritate sp in te or
natus effulgeat/z placeat/mordaci odiosa dicaci
tate eiecta. ¶ Zelus. Faciaz qō hortaris soror di/
scretio Rā et tu beniuolētia significas te but? esse
snie. vis enim oia interprtari beniuole sed in nom̄
stuū. nō tū ita beniuole q̄ ledat vitas sz vt caritas
nutriat. et veniat dies q̄ exultātes canere fas sit cā
ticū istud cāticū mia seu beniuolētia z vitas obui
auerūt sibi iusticia. et par osculate sunt. ¶ Beni/
uolētia ¶ Assentio fr/nil aliud sane magis expo
stulo. sed ipz agere supn? arbiter de? cōcesserit Lo
mitabimur ergo te tu id qō suggesserim? tuis/ver
bis exp̄mito at vero sup omnia vide ne sis zelus
talis/qualem aplus nominauit nō fm sciam quē
pterea dixit zelum cōtentionis qz vicz nec discreti
onem/nec beniuolentiam germanas tuas audie/
bat zelus talis ¶ zelus. Fiet vtiq; ne dubites. et
quicqd in vtrāq; ptem dicendū videbit illud deli
berato sed breui libramine rōnis explicabo Nūc
alloquens oēs in cōe/nunc ad pticularioza mede
flectēs q̄ si post finito verbo deph̄ēderitis me pre
uaricatorē pacti h?/vra erit correctio z meū vltro
pcere corrigētib Multa tū (id aduertite) locutu/
rus sum noiatim sub mō triplicis epl'e q̄lia loqui
vel posse vel debere psonas introductas nō me li
cēta oratoria cōiecturare ¶ Et in pmis omnes
in cōe cōueniā. ¶ Z ¶ Si snie diuerse sitis inter
vos/vt hūana sert fragilitas qm̄ incerte actimō
sunt puidētie nostre. Presertim vbi variat narra
tio in eis que facta sunt. Nunqd pterea cōtentō
nes odiose regnabunt inter vos. nunqd exemplo
muliercularum res iniurijs pagetur. Nonne salu
brius est z xpiano dignius vinci a bono q̄ malo
vincere. imo hoc pessimū est illud optandū. Cre/
dite mihi par male p scismata queritur nō vtiliter
iniuria iiurijs/sicut nec calliditas calliditate. nec
morbus morbo repellit aut sanat. Si pterea cō/
tentiones et rixe sint inter vos nōne carnales estis
ego quidem dico q̄ vnusquisq; vestrū dicit. Ego
sum benedicti. ego substractionis/ego neutrius/
et qō venire soler inter oues dum ceca nocte pda/
tor lupus irruerit. fugiunt ps hec fauces lupi ne
scia incurrit. hec in oppositū parietem impingit
hec nullo incerto vagatur attonita Non alr spiri
tu quodam vertiginis agitatur cetus ecclesie/ ps
palpat velut in tenebris/ignorans que petat. ps
ambulat in circuitu. pars sistit expectans lucē ve
ritatis certam/de tenebris splendescere. Pars ne
que scit neq; nouit quicq̄ agere Nihilomin? ipa
et agentes vtrimq; ridens dijudicat. Alios rapi/
unt et transuersos agunt passiones varie pessime
consiliatrices. ira/odium/inuidia/cupiditas am
bitio timor et similes. adeo vt pro personis perse
quendum. sincerus amor pacis/et serentissima ve
ritatis amicicia deseranf aut impugnētur quo fa/
cinore q̄le aliud execrabilius cogitari possit neq;
q̄ inuenio. Per tales si non obuiatū extiterit ex/
ponet fides discrimi. si suis litteris fidētes. si eas
instrm suarū passionū efficere molientes/determi
nauerint aut asseruerint leuius debito in hac vel
illam ptem ea que meli? intractata manerent vt si
diceretur papam non esse caput vniuersale eccle/
sie iure diuino. papam non expedire esse vnicum
pro ecclesia. pape passim in facie resistendum esse
passim et ab eo appellandum. vel ex aduerso si q̄s
assereret q̄ in nullo casu pape dicere licerz. cur ita
facis et similia ¶ Quosdam preterea videre est q̄
tanta animo sitate suis aut ceptis aut consultis in
herent vt nullis ad oppositum rationibus nulla
incommodorum experientia. flecti possint Ma/
lunt omnia secum ruere/omnia frangi vl turbari
quam pedem retroflectere a via sua. etiam inuia
et ob hoc iam non via/quoniam progressui ob/
stare reperiunt vel spinarū. h̄ est vitiorū sepes hor
rida vel fossatorū. h̄ ē cordiū pfūditas incognita l'
latrūculorū malignitas. vel comitū mutua impu/

gnatio vel viarū district⁹ hūiles q̃s ceruicosa tur/
gidaq̃ p̃sūptio/neq̃t p̃tergredi q̃ neq̃t humiliari
Irascunt denicq̃ tales odio īmortali ⁊ oēs q̃s vi/
derint vel audierint. nō dicā aduersari sibi sed nō
plenis vocib⁹ et tot⁹ assentire sūtis. Alios ad oēs
ventū instar arūdinis videmus mutabiles q̃ pro
bucella panis iusticiā desererēt. Alios tandē iue/
nim⁹ (et vtinā multos) q̃ pati sunt obedire verita
ti cognite seq̃ p̃terea q̃ sequi licebit vel expediet.
multa quidē licēt/q̃ nō expediūt Odi nullos odi/
unt. nullos p̃sequūtur. q̃s absq̃ malignitatis ad/
mixtiōe cū puro ⁊ simplici oculo vitatē q̃rere cog
uerint. etiā si nō datū fuerit inuenire Remiscūtur
q̃ paulus ⁊ barnabas absq̃ pctō dissenserūt. ita
vt discederēt ab invicē nullo tū odio seipos p̃se/
cuti sunt. nullis maledictis ⁊ iniurijs se invicē cō
sectati legūtur Qua in re/videnk egisse nō sat⁹ be/
niuole nec discrete (ne loq̃mur acerbi⁹) illi q̃ sb no
mine venerabilis vniuersitatis tholosane/quan/
dam nup epl'am grādem serenissimo frāco⁹ regi
trāsmiserūt plenā maledictis p̃ūgentē iūrijs/cor
ruptā opprobrijs. in illos oēs q̃ nō secū sentiunt
qui substrahēdo nō secū in obia (vt dicūt) debita
p̃seuerant. Verū sepositis interim p̃rijs ad seip/
sos affectionib⁹/et odijs ad alios (obnubilāt enī
ista veri iudiciū) aīaduertāt q̃d ex opposito sōstra
hentes p̃ūt rescribere/noiatim illi de alma vniuer
sitate p̃isieñ. q̃ p̃fundiori nota q̃runk inuri ¶ Exē
plar lr'arū rūsiuarū ex p̃sona vniūsitatis parik ad
epistolam tholosanam

Postulata in p̃mis rex xp̃ianissime ma
iestatis tue licētia/cōuertit se hūilis fi/
lia tua/rūdere tholosanis q̃busdam. p
epl'am tali sobrietate q̃lē te decet audi/
re et nos loq̃ cōtextā nō q̃liter meruerāt bi q̃ male
dictis īprobis q̃ execrandis execratiōib⁹ infama/
re regiā dignitatē cum generali cōcilio suo conati
sunt. rupto de repēte diutino silētio. Loquimur
ergo sic ad eos. rex serenissime. te audiente te iudi
ce. ¶ Ea frēs sup quib⁹ accusamur a vob. si talia
erant q̃lia exaggerando declamat (imo satirica di
cacitate mordet) caritatiua illa epl'a vestra nisi ca
nina potius appellāda erat. p̃fecto vestrū vos ac/
cusat q̃drienale silētiū Cur enī tūc cōfestim vt nē
sero neq̃ arguistis neq̃ statuistis cōtra faciē no/
stram nos frēs vr̄os/q̃ tā manifesta et sacrilega ī/
pietate vestris iudicijs errabamus. sed p̃tinaces
nos ac despate errātes linquebatis. Quo pacto
igitur nūc frustra nos impetit⁹. si tales iudicamur
a vobis. aut si ad regē vestrū ⁊ nostrū. dūtaxat ser
mo vester est q̃ rōne ip̃m et oēs de generoso sāgui
ne suo. nō p̃tinus ab errore reuocastis. q̃s iuratis
vos scire. vos firmiter credere/nequaq̃ p̃tinaces
esse in substractione p̃ eos effecta. et sic palā effcā
vt nulla possit tergiuersatione negari. testis es o
rex eo⁹ q̃ dicimus. q̃ igitur vel infidelitate vel in
ertia nō monuistis eos cōtinuosi tam certo ⁊ pro
broso scismatis anathematis q̃ vinculo vestris
iudicijs nisi resipiscerēt ligabātur. Atqui stupi/
dos forte vos et eliugues effecerat timor. q̃s fior.
timor cadēs in viros cōstātes. Vñ ortus⁹ indeor
tus. Quod sicut scribitis. vir quidam legatus ex
vestris fere necatus est in concilio parisieñ. cele/
brato O q̃ p̃uide trepidastis. nam tua res agitur
paries cū p̃timus ardet. Poterat vnicuiq̃ vestr⁹
si obmutire p̃sumpsisset. sil'e cōtigisse. nōdū ⁊o ita
desipitis frēs. vt hec dicatis. et si ita loq̃mur. alio
quin q̃ aio certare vos pollicemini vsq̃ ad mortē
p̃ iusticia. q̃ nōdū vsq̃ ad sanguinem restiistis. si
vos plus triēnio pauor puerilis exterruisset trepi
dātes timore vbi nō erat timor Nā q̃lis timor lo
cus fuabit vbi tā p̃mptos defensores ⁊ p̃pulsores
iniurie. ep̃us ille mor inuenit dños duces sicut te
stamini. Quid si cerebrosus. si capitosus/si p̃sum
ptuose loq̃r aut minar/erat ille vester ep̃us/nō est
nostrū diffinire. sed neq̃ ē vsq̃q̃ incredibile. cū si
talis erat dum in turbā alacriū ingenioq̃ viuaci
um iuuenū incautus impegit/q̃ exagitat⁹ ab eis
p̃m meritū suū et ex ibi laetus extitit ¶ O // Sz ad
silentiū vestrū regredimur. Rūdete postulamus/
vbi tunc erat dolor ille ingēs/qui (sicut ex histo/
rijs trahitis) mutos etiā ex natura loq̃ cogit dum
recētior erat iniuria. dū plaga noua curatiōi p̃ri/
mior. dolor iste vester q̃ nūc estuare vos iactat⁹ q̃r
sum abierat/aut vñ nūc subitus emergit. denicq̃
dolor iste dū ab initio erat q̃si mustū nouū absq̃
spiraculo nōne instrepit⁹ vastos fort⁹ erumpere
nōne clamores horridiores extorq̃re debuerat At
vero scandalū vob erat formidini Quale scanda
lū⁹ passiuū an actiuū/datū/sc̄z an acceptū/et rūo
rem q̃lemcunq̃ paueritis/damnat grego/q̃ tradit
non esse deserendā p̃ter scādalū/veritatē vite do/
ctrine ⁊ iusticie q̃lē hic asserit⁹ Sz ex itū subtrac
tionis aut (sicut p̃mo vester loq̃mur) partum in
felicē p̃stolabami. q̃d ita q̃sumus⁹ nunq̃d ab euē/
tu negocio⁹/metiri iā acto⁹ bonitatē/cōgruū vl
necessariū iudicatis⁹ videte ne fallami Quāta sūt
optimo initiata p̃ncipio q̃sta ī q̃b nihil virtuose
⁊ moralis p̃udētie defuit q̃ tū successu prosp⁹ vel
intento caruerunt. ad q̃d p̃ōt violate traduci illō
careat successib⁹ opto. q̃s q̃s ab euentu facta notā/
da putat Nostrū est plātare/nostrū est rigare p̃m
p̃udētiā a deo nob insitā. hec ⁊o nihil sunt oīna
sz q̃ incremēti cōsūmatiōez dat xp̃s est. Narrat iu
dicū lib. filios israel pugnātes dñi mōitu bis ma
gna strage corruisse. q̃s tū dixerit eos de aggressu
pugne pp̃ b̃ iculpādos ¶ At forte p̃lix⁹ p̃mo epl'e
vestre talem temporis tractum. vt elaborareur

exigebat vtq; coaceruare et iterī grādē ꝓgeri es maledicoꝝ i nos ꝓbo ꝝ vt isup grādiloq; tragediā cōtūelia ꝝ/ vt sales aspos satirice ipbeq; repbatiōis expueret i nos/ fr̄na illa vr̄a dilectio. Sz pfecto si fuiss; iniq; tras nostra vt talia audire meruisset (quod libera voce refellim⁹/ certe tm̄ vr̄a amicicia et similitudie q̄daz studio ꝝ nob obnoxia/ vr̄aq; prudētia et gūitas blis deceret studiosos digna appebat q̄ pulcriori z non illoto obsceno q; sermone/ vterek. dignū erat illō speculū/ q̄le vos eē gloriami/ qō radijs purioribꝫ rutilaret/ digna deniq; vinea vr̄a/ q̄ nō in his maledicto ꝝ lābruscas degeneraret. Poeticū est inuolucrū/ musas agrestes/ iō in picas cōuersas eē/ et q̄sdā agrestes in ranos/ z alios in simeas. aragnes in araneaz nioben in silicē. et alios i alia. q; liguis abusi sunt. eas i maledicta lātes. Preclare demū ab Aresto. dictū ē/ Honorē esse i bono rāte. ita, pculdubio illiberalis z cōtūeliosa vitupatio sordidat exprobrāteē. Nā q̄lis vnusquisq; est talia dicit. sicut q̄ de terra est de terra loquit. Sed vitupare nos/ sicut tm̄ epl'e facies oñdit/ vr̄a nullaten⁹ erat ītētio. q̄lis ergo nimiū laudare obediē. iā/ zin obediētie scelus detestari. cām pterea defendere pape z eccie. deniq; a deuio nos infauste sbstractiōis auertere. est ne igit vr̄a frēs prudētia tā oblita sui. vt arroget sibi docēdi nos officiū. in re psertim notissima q; obediētia bona ē. inobia mala gūiteq; plectenda. q̄s hoc ignorare psumi pōt/ maxie apud nos q̄rū studiū antiqui⁹ solenniusq; tam nūero q̄ merito z autoritate sp extitisse nec ipe negaretis. Nam z inimici nr̄i sūt iudices. q; tm̄ ceteris supeminet vniuersitas nr̄a/ quā inter virgulta cupressi. Amplius ꝓo/ p inobia (si ita necesse fuerit) nos edocēda. erat ne dispēdiosissimus ꝓmo trahendus p autoritates emendicatas/ ingestas q; sine ordine p pueriles periodos assidue sil'es et plus equo/ sonoros. p fastidio/ sam nugacis repetitiōis eiusdē ministerita/ rem/ deniq; irascēdo dētibꝫ frēdēdo z tabescēdo in nos q̄si beluina feritate mox cōculcandi lacerādi deuorādiq; videremur. Poteratis frēs/ poteratis al'r vr̄am iactare eloquētiam. aliter vr̄m officiū/ vel docēdi vel monēdi vel corrigēdi vētilare. Nimis ela/ psum esse a memoria vr̄a mōstratis illō ciceronis documētū/ cui scriptura sepe occurrit/ sit monitio sine cōtumelia vel exprbratione. Nam et michael disputās cū diabolo et corpe moysi. Rursus frēs/ elucutionis vr̄e accuratio vel deserēdā erat penitus vel accuratius incorruptiusq; seruanda q̄ q̄ dictādi vitiū nō magnope culparemus si nō viciosissimo et ꝓlus intollerabili genere cōfutatiōis vteret/ illa elegans eloq̄ntia vestra. que enim viciosior cōfutatio seu argumentatio adduci potuerat q̄ que ad vtrūq; flecti potest? quē defectū/ si p totum hoc terminū oculis videre nequiuit vr̄a solertia tot litteris erudita/ quo ausu nos in obscurioribꝫ cōmonere psumpserit cōsideret. Hoc itaq; qō dicimus mōstrabim⁹ digito/ tm̄ mō oculos aperire nō pudeat. Si obediētia laudāda est (vt totiēs inculcatis quasi nō ita sentirem⁹) si hec sit gladius vester acutissim⁹ quo nos iugulare imo cruētis vulneribꝫ cōfodere satagitis/ attendite q̄ facili retorsione/ gladiū vr̄m in iugulu vr̄m cōuertim⁹. obedire siquidē optet deo magis q̄ hoīb. nō hoc inficiabimī. oportebat ergo vt deo iubenti recedere a consortio vel heretici vel scisinatici vel in talibꝫ vehēter notorie diffamati/ autḡ nocumentū eccie psidenti/ vosipos pstaretis obediētes/ qō q; nō fecistis/ fas habem⁹ ec conseqūēti more vestro cōcludere/ q; inobia hec vestre/ plecti dz pena tali. imo maiori q̄ nostra facta/ vt fieri dicitis/ eius vicario. nam cōtemnenda est hec ptās/ vt altera superior honorek. Scimus/ his auditis quid agitis q̄d obstrepitis. q̄d rugatis faciebus stomachantes acclamatis. Nos certe nullū fouemus in hac pte scisinaticū. nullū hereticū. nullū deppl'atorē eccie. nullū de his vehemēter et notorie diffamatū. Ita excusatis vos frēs/ nos ecōtra ꝓponimus accusamus suadem⁹. purgātes nos sil'r p negationē eoꝝ q̄ nob imponitis. erat idcirco radix hec difficl'tatis z cōtrouersie ad q̄ euellēdam/ totis eloquētie illius vestre tulliane/ neruis incūbere debuerat caritas vestra. q̄ radix ꝓbare vicz dñm bñdictū nō esse scisinaticū. nō hereticū. nō aduersantem eccia stice vnitati. aut nō de his merito vehemēter infamatū. aut esse talē qui nō conuertit obediētie sue honorē. in instrumētū destructiōis eccie. hoc est q; in cōtentione versari qō vnicū cōfutari cōueniebat. nō de obedientie pconijs et inobediētie supplijs imo de pcialibus maledictis membranā occupare. Et istud tam̄/ cur modo/ et nō antea citius effecerit vestra fraternitas/ nondum pspicua rō inuēta ē/ nisi fortevri voluerim⁹ suspitiōibꝫ maliuol'in vos/ q̄l'r abutimī in nos. Di. ei forsan suspitiosi⁹ aliq; q; liuida

emulatio vr̃a ob p̃clarissimaꝫ studij nostri famam/aut aliũde male parta/ nũc tandeꝫ nacta opportũitate egesta ẽ q̃i si aperiatur sepulcrũ patẽs intus spurcidũ ⁊ olidũ Suspicabit̃ ali⁹ nõ inuidiã nõ odiũ nõ rancorem/sed vel adulationẽ vel ambitionẽ sue ꝓmotionis auidã. rupisse hoc vr̃m silẽtiũ dũ spes arrisit nouaꝝ ꝓuisionũ hñdaꝝ / si noua restitutio fieret/p̃sertim vob̃ petentibus ⁊ altercãtib⁹/⁊ vsq̃ ad ꝑiculũ capit̃ decertare pollicẽtib⁹/longe v̄o sint a nob̃ iter p̃tatiões hmõi maliuole ⁊ incerte/frẽs carissimi. Nunq̃ id agere nos cõtingat qd̃ i nos fieri rõabl̃r inculpam⁹. Ista q̃dẽ est rixatio vel feminea vel cania seu puerilis/dẽtib⁹ ⁊ vnguib⁹ iniuriaꝝ cãm ducere ista pugna goliad a cõtumelioso cõtẽptu/certam̃ inire. ¶ Esto tñ fuerit in nob̃ aut nr̃m nõ nullis intẽtionis corruptio (qm̃ q̃s p̃t gloriari se mundũ hr̃e cor/cũ nõ sit hõ sup terram iustus q̃ nõ peccet) Nihilomin⁹ quale sup hac corruptela adducit̃ efficax argum̃tũ vt tã certo/tã absoluto/ taꝫ in generali vos feriatis iudicio. q̃si vocis illi⁹ immẽores intonãtis nolite iudicar̃ ⁊ nõ iudicabimini ¶ Esto sint inter nos aliq̃ ãbiciosi ad bñficia/aliq̃ leues ad iudicia / aliq̃ odiosi ad dñm bñdcm̃. vñ tñ cõstat subtractiõꝫ ꝑ tales emersisse ¶ Omittamus nos rñdere quõ talia fingere hꝫ vr̃a discretio ⁊ de rege nr̃o ⁊ vr̃o de dñis ducib⁹ cõsanguineis suis. de baronib⁹ regni. preterea de cõsilio regis/de prelatis ⁊ toto clero francie. Postremo de toto regno hyspanie. Exclamabitis hic p̃mo iã exclamastis q̃ ꝑ nos seducti sũt excecati sunt. alienati sunt. mirũ vero si vos soli ⁊ absentes ⁊ pauci/aptos hẽtis oculos in eoꝝ regimine/si vob̃ solis sua illuminatio suaq̃ directio dẽat̃. Attendite ne intolerabiliter n mis arrogetis. Scitis et creditis firmiter q̃ rex ⁊ dñi de suo sanguine generoso nõ adherẽt subtractioni ꝑtinaciter hoc ẽ vr̃m verbũ. Certe neq̃ nos ꝑtinacit̃ adherem⁹. Adheremus tñ sicut et ipsi /donec interim nob̃ ꝑatis corrigi si erram⁹ clarius aliq̃d cõmodius q̃ ꝓ eccia dilucescat. Aut igit̃ eos oẽs pari nobis cõcrimie pariq̃ reatu cõuoluite qꝛ subtraxerũt/ sicut nõ vultis qꝛ nõ audet̃/aut nos sicut ipsos habetote excusatos/qm̃ ꝑtinaces esse nõ volumus qd̃ tñ oio facere refugitis. sed dicet̃ si non estis ꝑtinaces/cur a damnate subtractiõis cõtinuatione non cessatis? Interrogetis similiter/cur ab eadẽ rex nõ abscedit q̃ si ꝑurgetis q̃rentes rõem/nostra est cõis rñsio. qm̃ nostram interim cõscia m sequimur. nam q̃tum licet dubitare de dño bñdicto an ꝑdiderit ius in papatu/aut q̃ obedientia ad ipsum/est ecclesie pestifera/tantũdẽ fas est ab eius obediẽtia secedere. Neq̃ enim negabitis qm̃ ꝓ culpa heresis aut scismatis/papa fieret inferior quolibet xp̃iano Jura sunt ad hoc planissima neq̃ preterea latet vos. ꝑtãtem papalẽ dataꝫ esse in edificatiõe ecclasie non destructionẽ Quo abusu in destructionẽ ecclesie notorio exñte. Nonne exẽplo pauli resistere in facie gerenti se ꝓ papa liceret. Nonne sibi dici posset cur ita facis? Anastasius sũmus oliꝫ põtifex ⁊ alioꝝ nonuulli sup hoc sunt in exemplũ Et o deus arbiter equissime et q̃ pacto miran̄t̃ istud quidã hominũ/q̃si non intelligibilis sit hec absurditas Cũ in reb⁹ lõge minorib⁹ id licere fieri magno assensu concederẽt. Si enim palaciũ suũ/si ciuitatem suam/papa facib⁹ accensis ꝓ sua libidine quereret concremare/si paganos armatos si agroꝝ depopulatores moliret̃ apud xp̃ianos intromittere/etiã vbi nihil fidei predicaret̃ aduersũ/si v̄gines ĩgenuas aut matronas honorabiles violare satageret/q̃s tã indulgẽtissimus vnq̃ aut blandus adulator ad papã fuit/qui negaret his ausibus obuiandũ esse qui papã ip̃m si verba non sufficerent diceret non debere factis arceri. Jure naturali concedit̃ vim vi repellere iõq̃ concedit̃ vt ꝑsone singulari fas esꝫ papam aut regem vel ligare vel carceri mancipare/si eis iniuste ꝑsequẽtibus hanc personam/sibi non aliũde pateret ꝓprie mortis aut impudice violationis effugiũ. si hoc in damnis corꝑalibus tam liquidum est /q̃d de spiritalib⁹ incõmodis longe grauiorib⁹ relinquitur estimandũ. Iungamus hanc rationẽ ad rem que agitur ¶ Si substracti habuerunt ꝓbabiles vehem̃tes q̃ coniecturas/aut certas rationes ex his que facti sunt q̃ dñs benedictus aduersebatur ecclesiastice vnitati/nunq̃d non bono fine ⁊ intentione poterat hec fieri subtractio? q̃retis quo pacto/sic q̃ppe vt non assumeret obedientiam sibi factã/in velamẽ aliquod neq̃cie aut ꝓtelatiõis scismatice prauitatis Ex quibus medijs mille medijs/aut continuãdo honores suos/sine ꝓcuratiõe vnionis/aut ꝓmouẽdo sibi fauẽtes in hac libidine dñandi/aut nũc apte nũc occulte non fauẽtes sibi ꝑsequẽdo ¶ Videt̃ clare si q̃d

videt⁄ q⁄ nullis hoc loco vtimur sophisma tib⁄. imo ne sophicū palogismi vos decipi ant (sicut fefellisse videnť) nos ipam ad nudū difficultatē reuelam⁄ cū ꝓriū sit sophistarū se celare ⁊ positiōes suas vel inuolure vel trāsferre. Nullas ꝑterea legū interpratiōes subdolas aut fictas adducim⁄. solis innitimur regulis iuris diuini ⁊ naturalis q̄s ꝑ vobis assūitis q̄sq̄ ĩmutabili veritate subsistere nequaq̄ ignoratis. he sūt regule. q̄ sūm⁄ eccie ꝓlat⁄ ꝓter eccie vtilitatē stabilit⁄ est. q⁄ pape si apostatz a fide resistēdū est in facie ⁊ si nō recte ambulet ad veritatē eu ãgelij. q⁄ vim vi licet repellere q⁄ deo magis ē obediēdū q̄z hoĩbus. q⁄ bonū pb⁄licū ꝑferēdū est bono ꝑticulari. qd ad publicū ordinatū est. Istis inq̄ĩ innitimur nō vt falso crimiami tlib⁄ q⁄ faciēda sunt mala vt bona eueniāt q⁄ ꝑsequēd⁄ est papa ver⁄ vt scismatic⁄ sal⁄ dek. Nōdum ita vri sit es sum⁄ vt ita desipiam⁄ Quid ḡ ml'tos turpiter plane inuoluūt sophismata / dū nimis fugiunť. qz ei videre neq̄ūt q̄lē papa verus aut ꝑ tali bit⁄ / desinere possit eē papa / aut bñd⁄ ē ꝑ tali / ipi nō capiūt q̄ rōe substractō possit (imo et dēat in casu) iustissima reputari. hoc ē inq̄unt iobediētē esse. B ē ꝑsecutorē capit⁄ existere. cū tū nulla secessio a capite dici dēat inobediētia neq̄ ꝑsecutio nisi legi diuīe fuerit cōtraria. Est aūt diuina lex iubēs recedere a tabernacul' impioꝝ. iubens frēm postq̄z audire noluerit eccīaz habendū eē sic ethnicū ⁊ publicanū. iubēs ꝑterea oculū aut mēbrū aliud eruēdū eē / ne totū corp⁄ sua cōtagione depzauet. q̄ diuīa iussio q̄liter ad rē q̄ tractaťadoptari dēat insinuatū ē. Scim⁄tū q̄dadhuc nūdet⁄ negatis ĩ B negocio cās tl'es i facto. Hoc vero est qd in disceptiōe nr̄a vsať. hoc ꝑbare qd negam⁄ / aut impbare qd estimam⁄ debuerat caritat⁄ vr̄e prudētia. aut nō notissima ingerere. nō nos mille ꝓuicijs insectari. nō vbar'e latratibꝫ auras. nō nos ꝑusq̄ intelligeretis arguere. Et q̄m idipm nō peroratz et res lōgiori disputatiōe eget q̄m vt sub ep'le brevitate possit coartari. qz deniq̄ iam pluries tam scriptur⁄ tā viuis vocib⁄ rōnabilitatē nr̄e substractiōis si nō port⁄ libell⁄ diffamatori⁄ appellari meruit. Declaret nos quā multa alia posuistis q̄ si rigidū ex amē itrarēt illa de erroze in fide. de crimine in bonis moribꝫ. de inobediētia lese maiestatis regie / ⁊ alijs plurimis / dānāda patere / que oia oñdere sicut et ꝓncipalē cāz nostrā iustificare ꝑatos nos offerim⁄ q̄ꝫtuz et quēadmodū tu rex sapiētissime iusser⁄ qui hacten⁄ nos indiuiduos coadiutores tuos assumere dignat⁄ es. neq̄ enī diuersuz a te, q̄d q̄ꝫ agere fas putat discretio nr̄a Et si impbe, puocari ad certamē impar min⁄ nūero ⁊ virtute / sufferre molestū sit. Potuerāt ista sufficere si nō vicissitudinē referre velem⁄ / reddētes ꝑ malo bonū ⁊ bñdictone monitoriā. ꝑ exphratiōe maledica cū illo q̄ cū glorificād⁄ ait / maledcimur et bñdicim⁄. itaq̄ petim⁄ rōez frēs q̄ frcū q̄ ve vtilitate cō placuerit se iūgi a cōi regis ⁊ regni cōcilio. Periret q̄ppe oīs politic⁄ ordo si ea q̄ cōi sunt a sensu cōclusa q̄libz ꝑ suo motu capitis vel inculpare vel ad nouā cēsurā reuocare cōtēderet. Ubi enī fuit vnq̄ꝫ tā apta tam ꝓcoz snia q̄ nō aduerť calūniātiū linguis carpi possz. alijs amore / alijs ig̃rātia / alijs solaꝓtrariādi, pteruia aut ꝑuritu nouas res moliēdi vexatis sz neq̄ cōcilijs generalib⁄ ꝑstit⁄ ē olim assensus vnanimis tl'r vt ñ ex aliq̄ ꝑte ꝗdictores inuenirēť Equū ē idcirco legib⁄q̄ ⁊ cōsuetudie scritū vt in ore maior⁄ ꝑtis stet oē cōitatis iudiciū Alioq̄n si cuilibet assidue fas eēt obniti nihilo pl⁄ agereť q̄z si inter naucleros eiusdē nauis / odiosū cōtinuareť iurgiū ill' velū tēdeť / istis laxar̄ alijs dextrozsū alijs sinistrosū et adūso cōari ĩplacabl'i aiositate tractātib⁄ / ōliberatiōe ei maior⁄ ꝑt⁄ exceptata / ñne ꝓsulti⁄ ē eiuos opē ferre l'neq̄q̄ꝫ ꝑtiacit aduersari ⁊ ita portū q̄lēlibet attingere quā sub dubia spe melioris port⁄ cōfūdere interī oīa seditiōe certissima. ml'ta, pinde tolerari debēt iā facta / quoꝝ inceptis ꝗdicere dignū erat Estoo vobis appareāt l' forte sint sanioza cōsilia. nihilomin⁄ apd cōitatē c⁄ estis ꝑs qua / ābulantē in opposita snia q̄d, pdē tract⁄ vr̄ ꝑtinaxaliozsū. imoq̄d aliud opať quā cōtētiones scādala aiositates ⁊ disturbia ad rē oez q̄ agiť saluberioz finiēda Negociū aliō grāde ꝑusq̄ꝫ certa ꝓclusiōe firmeť op⁄ bēt ꝓsultatiōe in q̄ sit aim⁄ ĩ cōsulendo lib⁄ pozro acceptata ꝓcl'one tē ē tꝑs faciēdi nō dijudicādi. Nō si opposueritis ꝑceptū dñi vt nō peccet aliq̄s sequēdo multitudinē. hoc de criminibus q̄ benefieri nequeūt / intelligi necesse est. nō enī talia vnq̄ꝫ licere faciet q̄ꝫ rusllibet numerus peccantiū ⁊ stultoꝝ quorum infinitus est numerus. Aliuero sec⁄ est i eis q̄ fieri bñ pñt in quib⁄ cōsciam ꝓriam

ad alios formare iudicium/quinque licitum quinque debitum est qliter esse dicimus in proposito vbi ea q in facto sunt. no q fide immediate respiciunt vertilatur Obicietis fortassis q no sinceris ais/no medijs vsque quaque iuridicis no p psonas oi vitio conclusio sbstractois excepta est/qsi no ita possit fingi in oi negotio publico qi preterea p solos bonos bnplacitum suum operde. opar. t p malos/qles etia int vos alicq sunt etsi cofirmatos vos phariseace iactetis p ceteris hoibus/et exceptos ab illa regula si diximus qz pctm no hem. Quot pncipes infideles. qt tyranos iucqs legim/et vidim a qbus eqssimas leges t edicta/qs nesciat emanasse/q in re pspicuum esse dz/q negocij qlitate magis attedere conueniet si iusto fine/si pia intentione fieri potuerit/qs suspitionibus duci exagetium hac vel illa volutate ¶ Preterea fres cessent cotumelie. abeat sinistre de nobis suspitieas qles hri de vobis nec vultis nec volum. Credite fres/nos bni coscij nobis sumus de pcessu b ad pace eccie/qui vtina ta psperum successum capet. quam pie sp optam optare aut hoc magis nostrum est qz illud exhibere ¶ Tandem qz res (vt arbitrami) discussione exigit ampliorem (no enim pter aliud nos ad certamen puocare debereris) obsecram te rex serenissime sicut ia obsecrauim p concilio toti obie istius celebrando in q conueniat seniores/videre de factis et de iure (qd ex factis exorit) examinatissima veritate. quam sp amplecti paratos nos offerim. in noie e q est vitas. in q bum valere et sobria modestia sape. oes optamus fres nros in eode dno carissimos.

Talia in alios psonam transfigurata sunt (o sorores) p recussione eorum qui nimia acritate sniam priam defendere/et alienam carpere repti sunt Et qm ita tibi placitum est o sorores beniuolentia (hoc eum nutu tuo significas) conuertatur oro nra ad eos q acta oim psertim supios tota seueritate recensent atq diudicant nullum eis refugium ad correctione/nullum locum adveniam vel excusationem reliquentes. cum pfecto male nimis eent res humane/si semel peccatibus clauderetur mie sinus q si mia conceditur hominibus/illa obsecro quibus rationabiliter iudicio pstabitur/qz hoibus occupatis qs hoibus ad regime rei publice constitutis/si quide ad eos ex omni pte fallendos inuigilat assidue subditorum quorundam malignitas nunc medaciorum fuco nunc blanditijs adulationum nunc accusationum confictionibus nunc ingestione suspitionum vt vel sic rapiant spolient et detrahant vel vt amorem simulant tanqs solliciti de salute domini sui/si multos accusauerint/si mendacibus nouitatibus aures prurientes pncipum fricauerint/si accensos odijs/si stimulatos ira animos uorum magis inflammare vrgere q studuerint. Quamobrem non absre videtur dixisse Seneca consulendum esse bone menti suadere quam inquit bonam mentem/nemo occupatus inuenit. et alibi tradit hac crone ee vel difficile vel impossibile/vt idem sit pnceps et vir bon. Ipi pfecto supiores non tam sup hoies/qs homines sup eorum capita positi sunt et no tam inuidia qs mia digni habendi/tanqs miserabiliores ceteris hominibus t velut positi ad sagittas causas deceptorie iaculationis. quorum multorum stulticiam/adulatio in insaniam vertit. aliorum iracundiam in furorem/aliorum beniuolentiam indulgentemq naturam trahit ad pdigalitatem crudelissima. Rapiunt eum a pauperibus qd apud ditiores effundant. Parcunt denique delinquentibus languida quadam specie benignitatis illecti. sed redit hec mia stulta/ad innotetum pniciem truculentam. quantus erat ille rex et pphta dauid/quam sagax/quam puigil/ipe tum ad vnius serui medosaz vocem seductus est/vt hereditatem cum pr de dauid optime meruerat ad eundem filium traduceret. postmodum qd etiam monit no restituit sed diuidendam imperauit. Quorsum hec omnia nimirum vt commonefacerem tolerandos esse pia compassione defectus superiorum magis quam diudicatione seuera pseqendos Hecq mihi quisqs opposuerit illud sapientis/exiguo conceditur mia. Potentes aut tormenta potenter patientur. Ipsi vere pncipes in hoc exigui sunt eo q amplius si ex ignorantia forte sua ipi sibi grades sibi fortes et beati videantur. Rursus si plura in hominibus vicia correctionis impositas tolerat. reseruas ea diuini censure iudicij idem fieri de pncipatum delictis necessitas maior expostulat Vt non ptinus p qlibz errato spnatur eorum pncipatus. cum apls dominis etia discolis et xpus phariseis ypocritis obedire pcepit et Aristo. diffinit pncipem non debere repcuti Vidit hoc tragicus ille qui monuit athenienses. ne leonem introducerent in ciuitate. introductum vero eum cum omni masuetudine t lenitate tractarent q silitudo satis est accomoda rei quam agim. Qd si d

quolibet ꝑncipãte hec vera sunt/ipi domi/
no oim/et eo seruo oim/quo dño oim. pa/
pam loquor quis nõhoc cõe mie debitum
impendendũ arbitretur? Esto dñs bñdcũs
errauerit in nõ offerendo celeriter viã cessi
onis/attendatur in eo potuisse cadere dece
ptiões q̃les numeramus/ Proueniẽtes et
subditis. Attẽdatur humane cordis fragi/
litas ad bonores q̃rendos auida. et ꝑtinax
ad retinendos. attendat q̃tas vires habe/
ant suspitiões ingeste a maliuolis/nec esse
facile illos ꝑ libito diuellere Attendat insu
per ꝑnia ipius offerẽtis iam ꝑdez id qd ab
initio querebat. Deniq; si erratũ est ab eo/
nunq̃d sibi ianua penitẽtie/que cuilibet in
feriori apta est/obcludetur. Nũq̃d penalis
carcer/nunq̃d innumeri dolores alij i cor/
pore in bonis ⁊ in fama iam plus q̃drien/
nio tolerati. diluere sufficiũt hoc erratũ Vti
derint si q̃ sint mõstrãtes oppositũ ꝓbo vel
ope/ne plus hostili odio ꝓsone/quam vni
tatis publice zelo se ꝑdant inflãmatos.
Itaq; placet hoc loco inserere quãdã epl'az
quasi noie suo ad regem francie destinataz
que sic contexta est.

B Benedictus epus seruus seruoꝝ
dei/carissimo filio in xpo karo/
lo francoꝝ regi xpianissimo salu
tem aplicam q; benedictõem et
miserationis spm assumere. Si demolitio
bierlm terrestris olim pstrinxit ad lacrimas
cor ꝓphe Jeremie ⁊ saluatoris ihu/si pterea
corpalis sepatio sponsi a sponsa fideli tan/
te est molestie si deniq; ipa etiã natura suo
docet instinctu/turturẽ assiduos gemitus
edere/dũ cõpari viduatam se senserit. nullꝰ
mirabit si in desolatiõe miserabili spũalis
bierlm/et inacerbissima sepatione quaz in
ea sentit aimꝰ conqueror et ploro quis igit
dabit capiti meo aquam/et oculis meis fõ
tem lacrimarum/ad deflendum iugiter lu/
ctuosissimam sacrosctẽ eccie labefactionez
diuisionemq;. Quis me cõsolabit. q̃s me/
debitur? Cõsilium q̃le mihi pueniet itaq;
planctus lugubris/dolor et angustia tan/
gunt oes in cõe filios eccie Sed lõge seui
ius atq; ꝑfundius dilacerat infelix cor meũ
inaudita miseria. hoc exterminiũ Ista ꝑdi
tio /nimirũ data mihi illa est in sponsã sin
gularẽ/q̃ oim mr̃ est vlis. his nihilominus
ocul'aspitio/tã nefando scismate eã q̃ mr̃ ẽ
pacis ⁊ vnitatis/tã execrãda ⁊ atroci ꝓsecu
tione eam fedari que fons est pietatis/tan/
dem vili deiectiõe ⁊ ignominiosa seruitute
eã ipam ꝑteri/q̃ libtatẽ et honores largitur
eternos. O pia mr̃ oim. o mea singl'ar spõ
sa quousq; durabit pessimus iste lãguor tu
us q̃du debachabit furor impiꝰ a i visce/
ra tua. satis nimisq; tuis in mẽbris ꝓseue/
rat hec horrẽda diuisio. Et heu q̃le tibi mi
nistrabo cõsiliũ. tuis q̃ pacto medebor in/
cõmodis. Cruẽtũ hoc vulnus tuũ/i me de
scendit vt vides qm̃ hinc vastatrices cure
hinc solicitudines puigiles intus timores
antij. foris pũgne in tribulatiõe violentia
et diuturno indignoq; carcere q̃ mihi de ꝑ
pria cõpatꝰ est domo ⁊ de specioso olim nẽ
domesticoꝝ manu obruto palatio. Quid
referã ꝑbra qd diffamatiões iniq̃s. q̃d sini
stras interꝑtatiões dictoꝝ factoꝝ q; meo/
rum. q̃d mille mei ⁊ meoꝝ inenarrabiles
afflictiones. Attũ nõ est hec maloꝝ sũma/
vtinã in caput meũ refluerẽt oẽs erũne tue
O fidelis spõsa/vsq; ad dure mortis ꝑpes/
sionẽ/sine detrimẽto aie At tu bñdicta lib
tate foueres in gremio pacis oẽs filios tuos
et oues pascue tue. ¶ At o pater maxime ⁊ D
optime. o salutifer xpe vt q̃d natus sum vi/
dere mala gentis mee vt q̃d datus sum cu/
stos spõsus ⁊ pastor/si nõ aliã opẽ/aliud so
lamẽ. et aliud ferri dabat auxiliũ. Porro si
scti prẽs q̃b infausta tẽpestate succedo ge/
mebant olim sub verendo pondere cure
pastoralis/sicuti grego. ⁊ alioꝝ plurimi ẽt
dũ eccia sua honore ⁊ ꝑspitate floreret/q̃d
nũc dictur sũ in sua ⁊ mea tã incõpabl'ca
lamitate ⁊ i tãta maloꝝ mole. Hinc vel ma
xime ꝑspicuũ eẽ dz/me in tali statu afflictõ
nis ⁊ meroꝝ ꝑniciose retinẽdo nõ esse cõtu
macẽ. Alioq̃n ꝑfecto miserabilior ⁊ stolidi
or sũ oib hoib q̃ miseriã certã cũ certa dã/
natiõe q̃rerẽ sz auertat hãc isaniã a suo
misericors deꝰ. Ceterũ nõne varijs ⁊ labo
riosis antea legatiõib attritꝰ sũ/si forte re/
sarcirek truculẽta hec rupta et si discussis te
nebris serena vitas oriret Sz nũc cleuans
me dignitas guius allisit ⁊ coãgustauit vn
dicq;. itaq; guis forinsecꝰ cernit corpal'affli
ctio. subt ꝓ itroꝰ plaga seuit acrior. dum
pia recogitatõe ꝓsidero/quẽ ad moduz oẽs
conatꝰ mei/omnis zelꝰ piꝰ/oẽ feruens ꝓsi/
deriũ ad pacẽ adipiscẽdã cassati snut. Et o
moꝛes o tpa ecce qd̃ supra modũ auget in/
felicitatis cumulũ/a nõ null'. ẽt de puersa itẽ
tiõe notorꝛ icl'por. q̃d dicã ad hec plãe ⁊ cõ
stãt negabo. Potuit aliq̃ fortasse surrepe iq̃

rantia/que tam vicina est humane fragili-
tati. et in hoc me meaq; oia ꝓrsus iustifica
re nequaq̃ audebo illud nanq; aplicũ ver
bum quẽ hoim nõ exterreat/nihil mihi cõ
scius sum. sed non in hoc iustificatus sum
cuius dicti que alia est rõ: nisi ꝙ in multis
offendimus. et qm̃ nõ est hõ sup terrã q̃ vi
uat ⁊ nõ peccet/et ꝙ incerte sunt ꝓuidentie
nostre et iusticie omnes sordide tanq̃ pan
nus mẽstruate. deniq; quales sumus in o-
culis diuine maiestatis nouit nullus. et si
iustus fuero (inq̃t Job) hoc ip̃m ignorabit
aĩa mea. verũ si maligna fraude/si cupida
ambitione. Putaui q̃dq̃ agere qd̃ ecciasti
ce vnioni vel obstaret vel eam retardaret/
sit in aĩam iudex deus. qm̃ potius talia ab
initio vsq; in p̃ns obtuli/que salubria ⁊ suf
ficientia ꝓ vnitatis ꝓsecutiõe fideliter esti-
mabam. et adhuc existimo/si nõ obfuisset
pater ille mẽdacij/qui oĩa iu malũ et turba
tiõem euertisset. ¶ Nosse potes hec oĩa fili
serenissime ⁊ xp̃ianissime corã quo fiducia
liter querelã hanc effudi. nec habeo necesse
regias aures adimplere longa narratione
taliũ oblationũ ꝑ me factarũ/tam de via cõ
uentionis vtriusq; obediẽtie/ꝑ cõsilium a
fratribus meis cardinalibus p̃mitus datũ
quã de via cõpromissi/et nouissime de via
cessionis. Cui vie imo ⁊ martirio sicuti pa
lam testatus suꝫ iugiter adhesi ꝑm p̃para-
tiõem ani. Nec ab hac vnq̃ ꝓmptitudie di
scessurus sum si et dũ verã parere vnionem
cessio videbit. testes sunt apud te harũ ob-
lationũ patẽtes littere mee. nisi doloso alio
rum silentio cõtecte sint. Arbitror aũt nũc
elucescere/si leuior fuisset ⁊ opportunior ꝓ
ineũdo tractatu vnionis/p̃ma cõuentiõis
oblatio q̃ subito incursu talem arripe viã
que in has truderet angustias. et cui nullũ
vnq̃ p̃buerunt vnq̃ assensum aduersarij/
absq; q̃bus generalem fieri vnionẽ q̃s ex-
pectet. Nolo tñ inclite fili ex his dictis vel
dicendis tuã inculpare deuotiõem. ad pa-
cem eccie. q̃ vtinã deuotio nulla vnq̃ men
daci informatione sup meis et alioꝝ gestꝭ
quesita fuisset illudi et corripi/sed ammira
ri nõ sufficio/q̃ pacto ego qui sic egeri/sic
tracter infamer includar et nõdũ ꝓ liberati
one ab indignis carceribꝫ/tuũ merueri au-
xiliũ. Nõne tui antecessores ꝓpriũ habuerũt
succurrere nõ solũ vexatiõibꝫ eccie/nõ solũ
summis pontificibꝫ in sua sede reponẽduꝫ
sed oibꝫ cõiter iniuste passis. quasi nobilis
frantie domus/templum tale esset mie/q̃le
apud athenas fuisse memorat̃ vbi cunctis
afflictis erat p̃sto subsidium. nũc eni fili ca
rissime vera regũ frantie ꝓgenies ⁊ heres ex
emploꝝ insigniũ vides coram oculis tue se
renitatis/illũ quem ꝓ iusto papa coluisti ⁊
colis/illũ quẽ vt patrem summũ in terris ⁊
aĩe tue pastorem sctm̃ frequẽtibꝫ titulis ex
tulisti. Illũ p̃terea quẽ tu cuꝫ regno tuo suc
cessisse cõfiteris ꝑ electiõem legittimã chri
sto et petro illũq̃ꝫ quẽ viuentem prudentis
simus pater tuus viuens coluit vt talẽ/il-
lum deinceps qui etiam si caduci numerẽ-
tur honores/nobilis est ꝓsapie/illũ deniq;
qui deo ꝓpitio vitã hucusq; duxit innocuã
sine quauis infamie nota deforis qꝛ quid
intus agatur/iudex erit cordiũ ispector de
us. tu inq̃ talis vides me talem (de me eniꝫ
loquor et me laudasse coegit necessitas) vi
des modo sic inclusum sic cõtumeliose tra-
ctatũ tanq̃ essem vnus ex seruis abiectissi-
mus sine honore sine dignitate sine statu si
ne genere et vite scelerate. Nihilominꝰ aũt
dissimilas fili aut cõtemnis/p̃bere succur/
suꝫ/neq; me expediri iubes/qui vnico mã-
dato tuo/ab his me incõmodis potes libe
rare. q̃q̃ comptum habeo/nõ te iubẽte ita
fieri. neq; ꝑsuaderi sane põt. vt credaꝫ gene
rosum animum tuũ/erga meas erumnas/
tanta duricie stringi/qm̃ mollesceret ad cõ
passionẽ/si ꝓfunde et religiose cõsideratio
nis oculos ad tante rei indignitatem con-
uerteret. Quid de te loquor/qm̃ ip̃os etiã
barbaros et paganos/pietas naturalis tã
geret/si viderent ꝑsonam nup talis aucto-
ritatis gradus et honoris et nobilitatis re
pente deici et cõcludi intra parietes dome
sticos et hostilit̃ oppugnari. Existimo ꝙ
et in regno tuo maxima pars mee calamita
ti compatitur. sicut et dolorem alioꝝ regꝝ
experior. ¶ Proinde si ex cõsiliarijs tuis a
liqui (vtinam boni sint omnes et fidi) sedu
care vellent regiũ aĩm/ne mihi meoq; sta-
tui misereret̃/videant saltem tales et põde-
rent tuam et tui regni famam. qm̃ dedecus
filij est/pater sine honore. et i subditoꝝ in
famiam redundat p̃sidentis opprobrium.
quale est insup illud qd̃ ab aduersarijs et e-
mulis quotidiana insultatione iactat̃/vel
lem silerent et ego digitũ ponerem ori meo
sed vox altior et populosiorẽ q̃ vt tegi pos
sit et qualis vox ꝙ a gallicis tenetur obses-
us dire ⁊ hostiliter/papa suus/vox q̃ dño

suo supmo aduersi sunt. nec alterꝫ sequuntur
et suū psequunt. vorq; p libito mutāt pa/
pas nūc instituūt. mox destituūt. vorq; fcō
ipo rsi nō verbo fatent se reos in scismate r
ptem corrobant quā impugnant. tl'es r plu
res circūuolant rumores et impperia r quā
apparēter id fiat viderint illi q̄ talium sūt
occasio. At vero fortassis obūciēt aliq̄/me
in causa esse oīm q̄ ligemus. Nam cur in/
quiūt dignitatē tuā p fas aut nephas reti/
nes/cur nō ad ea q̄ petūtur cōdescēdis. pos
sem huic obiectioni/planis r validissimis
obniti rūsiōib; ad iusticiā meā (nisi qd̄ ppo
sitū hic habeo alterum. et qm̄ aduertis q̄ꝫ
lubricus r instabilis esset ois dñū stat⁹/si
repente ad vocē cuiuslibet cedēdū esset iu/
ri suo/iure vel iniuria/sine discretione/sine
fructu/sine manifesta necessitate. sed non
hic insistendū decreui. Hoc vnū postu
lo et exhortor in dño. p cōi bono totius ec/
clesie. qtūs depulsis ira odior vindicta r q̄
retro sunt obliuiscentes/extendamus nos
in anteriora ad vnionē. pmerendā. tu preci
pue inter ceteros q̄ singularis. ptector ecclie et
cultor eccie vt sollicite cōsulas. quid. pdest
imo q̄ꝫtū paci obē q̄ includor carcere ego q̄
tam liberor pato suz aio ad oia. p eadē pace
vbi nihilominus ps aduersa/pstat in erro
re suo/nec verbo significās nec facto vel
le se cognoscere veritatē iusticie nr̄e. neque
offert aut recipit viā aliquā p quā intrus⁹/
suā bēat sedē deserere quā occupat l' saltē
pati pede pax q̄rat/scis tū/q̄t et q̄ꝫtis lega/
cōib; pulsati sunt. ex quib; ita esse nō ig̃ras
si nō ficticijs relationū cōmentis/elusus es
Nunc q̄li spe. pseq̄mur ptem vl'em si pticu
laris si multiplex r iugis sit inter nos diui
sio? Qua fiducia resistemus falsitati/si ve/
ritatem nr̄am inutiliter cōfundimus/pro
desse q̄d expectam⁹ in nō obediēdo ei q̄ ca
nonice nō dubitat elect⁹/r eē tanq̄ꝫ corp⁹
lacerū membris a capite diuulsis/qm̄ cerni
mus alios ptinaci aiositate in sua vnitate
nō vere vna cōiunctos Hec ista dico/si ve
ritas tanta sollicitudine ad liberatiōez cor
palem (quā etsi tū opto q̄s mirabit) q̄ꝫtum
p affectu boni r honoris totius eccie et di
gnitatis pontificalis sctē sedis ap'lice. tui p
terea r regni tui r totius obīe adherētis ve
ritati. Quāobrem cōcludēdo p̄cor r ob
testor fili carissime in xpo/qtūs hāc queri/
moniā filiali deuotiōe et xpiano altoq; aio
suscipiēs. iubeas carceralē circa me cessare
custodiam/que prius indigna est. r si non
forte de meritis ppriis erga deū. ecclesiasti/
ce tū dignitati/illi. pinde q̄ pater noiatur r
est talis regis q̄ demū xpianus est/et xpus
dñi. In quē xpianos. imo filios pprios ab
uti sentencia tyrānorꝫ q̄ꝫtum q̄leq; piaculum
sit. aiaduertis. Audent quidā sacrilega im
pietate (sicut accepi) impuri r pcax os laxa
re/ad notandū me. p heretico aut scismati/
co q̄ vrinā tam tenaces eēnt fidei aut religi
onis q̄ꝫ longe sum ab hac blasphemia. Er
rare vt cū Augustino fateor potero sed he/
reticus nō ero. neq; est alia indigniusa me
vel impatiētius ferenda iniuria. iōq; obni
tens talib; cū vno sctōꝫ patrū libere. pnun
cio/mentiunt. Te rursus inuoco fili. vt
feras mihi sic afflicto velociter auxiliū. q̄m
admodū in tali necessitate (qualis nec tibi
vnq̄ꝫ nec sanguini cōtingat tuo) nequaq̄ꝫ
dissimulare sed totis conatuū viribꝫ obuia
re satagerem. Pone q̄so ante puidētie tue
oculos/qualis futura eēt eccie facies/et q̄ꝫ
feda negocioꝝ turbatio. pplexitas r inuo/
lutio scaturirēt/si nūc migremus a carne ñ
habito pus alio rerū stabiliūto vel ordis
serenitate sicut hr̄i pōt/dū viuo si nō vl'ne
quiter prauiter abicior. Postremo si huc
usq; vt humana est ignorantia vel infirmi
tas/quidā irrōnabilius pcesserint Nō pu
deat vl'sero vinci rōe r supari veritate. nec
in casu iaceāt sed de resurgēdo cogitēt neq;
enī poterit al'r efficaci⁹ oñdi simplex cōscie
puritas in pcessu r q̄ nō pceps ira non tu
mēs ambicio/nō cecus odū rancor l' eda
vindicte furor sed pacis amor vnicus dña
batur tractātib; ipm hoc tāte sobrietatis r
reuerētie negociū. Et tu pr̄ misericordi/
arū r deus totius cōsolatiōis et pacis/q̄ p
misisti mīam misericordib; q̄ dimittere p/
cipis si nob dimitti volum⁹ da clemēter ve
niā delictis ppriis r alienis. sis mihi ppit⁹
vt hac vna vindicta cōtent⁹ sum q̄ errata
corrigas suppleas defect⁹ r deinceps oīm
pedes in viam salutifere pacis dirige. deni
q̄ꝫ cor regis qd̄ in manu tua est/ad hoc in/
clina r inclinatū corrobora cui des gloriā
et honorem nunc et in ppetuū. His ita
se hñtib; r allegatis/sentio q̄d postulatis o
sorores carissime. postulatis itaq; ne tegaz
silentū velo vnam ex ep'lis/quales missevi
deri pñt ab inclitissimo francie rege pdem
velut post reditum ab ambasiata fcā sum/
mo pontifici substractiōe nondū facta/pa.

D

r

rebo libēs vos assistite. ¶ Patere (obsecro pater sancte) ꝑpaucis alloqui pastoralem celsitudinis tue ꝑsidentiā pater̄ rogare eaq̄ ad pacem sunt hierl'm. qtūs benigne facias in bona volūtate tua syon vt edificent̄ muri hierl'm. nihil hic exprobrādo dictur⁹ suꝫ sed te obsecraturus sum vt prēm. tū hortādo tū commonefaciēdo cū instructiōe filij mei vt ea ante oculos tuos statuant̄. quoꝝ attentiōem actualem/ oblitterare potuert̄ seu cure varie/ turbātes rōnis oculū suo pl' uere seu blanda quorūdam assentatio commune magtibus malū. nihil ad veritatem omnia ad grām dicentiū. Aut ꝓinde naturalis quidā amor sui/ qno sui cognitio nō nunq̄ impedit̄. aut deniq̄ sb̄dola machīamenta eoꝝ qui sub ouina pelle/ vulpem tegunt. Que enī ex sublimioribꝫ personis se ab his pestibꝫ securam satis esse iactauerit Uide pater sancte/ ⁊ si videas non pigeat ꝓfundius iterū atq̄ iterū circūspicere. quale q̄tū ve est pacis bonū. qd̄ omnes in cōi appetunt. cōclamitātes pax pax/ adeo sine pacis pulcritudīe oīa suut deformia anxia molestaq̄. Oīa q̄ꝫ pacem suam quandam nō minus quā vitā desiderant. abhorrentes diuisionē q̄to magis ignoscere. imo vero dignam ꝓ meritis laudem rependere te cōuenit pr̄ sctē/ omnibꝫ et singulis/ q̄s pacem appetere querere ꝓsequi q̄ cognouerꝫ quos audieris ꝑsequētes ex aduerso/ exiciale scisma pn̄s quaq̄uersum via ꝑsertim q̄ cōpendiosiorem eis vel rō vl' necessitas cognata rōis/ oñdunt. Talem de te spem tui mores tua vita a puero bn̄ instituta/ mundo ꝑbuerūt. hanc insuꝑ expectatiōem/ tua gesta rūsa q̄ ī negocio pn̄tis scismatis apd̄ omnes genuerunt vt tu ꝑcipuus iudicatus sis/ cui pastoralis baculus ꝓ cōterendo nequissimū maligni scismatis caput donaretur. quē ꝑterea papalis sedes suscipet ornādo sessione tua si presideres in ea. nihilominus vltronea cessio si ita res exigeret/ locuꝫ liberū ad postoris vniti collatiōem appet. Uidebātur hec sufficere tali omni expectationi. attn̄ ipam vallauit iusiurandū q̄ cōtrouersia omnis finem capit. ¶ Sꝫ o dolor plusq̄ dolor/ o scti sctēq̄ oēs vn̄ maluꝫ istud irrupit qd̄ ꝯfunderet nos ab expectatione nr̄a: heu/ q̄tuꝫ mortalia pectora cece noctis hn̄t. q̄ꝫ terribiliter nullos excipiens enūciauit ꝓphicus s̄mo/ prauū cor hoīs/ et imꝑscrutabile: quis cognoscet illud Daveniam pater sancte/ fideli mee interrogatiōi si animis nr̄is hanc in veritate speꝫ tuij ꝓsius ingenueras. si cor in ore et fronte gerebas/ q̄d cāe q̄d ve fastinationis irrepsit. qd̄ nos vel falleret l' ꝯfunderet ab expectatiōe ab illa inq̄ꝫ expectatiōe q̄ pollicebat̄ nobis te agente reuersuram pccē eccīe rediturū seculū aureū in terris In cuius ꝑterea assumptione ad papatū/ noua lux oriri visa ē. in hoc q̄ꝫ diluculo matutino/ sidus quoddaꝫ beniuolū sereno nobis fulgore micare putabamus At heu expectauimus pacem/ et ecce turbatio indeterius q̄ppe versa confusaq̄ sunt omnia ¶ Meruit hoc inquiens subditoꝝ improbitas volēs meiꝑm prēm eoꝝ/ ad illud cōpellere qd̄ vltroneus agere debueraꝫ ¶ Primū (pater sancte) nō violentia sed or̄o plurima ꝑmissa est. petis a q̄ a me filio tuo: cū tota eccīa regni mei. ꝑ tales quales nosti. tales quibꝫ alij supplicāt. et quoꝝ fide ac prudētia gubernamur. frater germaaus ⁊ duo patrui. q̄ si suspiciosū forsan erat orare illud ducū q̄si foret species violēta iubendi/ facilis plane ptēbat exitus. preoccupasses eoꝝ preces/ offerēs absq̄ vlla ꝓcrastinatiōe illā q̄ petebat̄. Iuramenti impletiōem oñdisses prepationem animi ad cedendum. si et dū cessio tua pacem illatura esset eccīe. itaq̄ via cessōis nō ne ab omnibꝫ q̄tūcunq̄ tibi vel tue estimationi fauentibꝫ eē sctissima ⁊ cōpendiosissima iudicata est: q̄q̄ nō eē te cogenduꝫ ad ipsam fuerit q̄rūdam sententia sed te volūtariū te spōte offerentē eā que cōi assensuꝑbat̄ viā/ q̄s oro coegisset: Si q̄ igit̄ fuerit coactio ex renisu tuo venit. Affirmant viri sapiētes ⁊ lr̄ati q̄ mecum sunt. te pro salute gregis astrictū esse s̄m prepationeꝫ animi nō solū ad cessionē sed ad martiriū. et hoc mō nō est relinq̄re gregē sed saluare/ q̄d qd̄ vltra cōem legis diuine obliuionē Iuramētū solēne suꝑadditū te ligauit ¶ Dices forte te nec iuramēto nec officio constrictū vt cōfestim papatui renūcies. pres̄tim nō expectato fructu pacis. ¶ Profecto/ pr̄ sctē/ neq̄ hoc q̄rebat̄. q̄ si de me meoꝝ q̄ sinceritati/ q̄dā maliuole suspitōs aliene ab hac veritate gratis assumpte sunt. audi qm̄ mlt̄os supplātauit suspitio illoꝝ q̄libus vtiq̄ suspitionibꝫ prebere leuē auditū nihil magno viro indigni⁹. nihil ꝓ suo et sue reipb̄lice statu incōmodius repit̄. hoc q̄ppe agit suspitio talis apud rēpublicā. qd̄ zelotipia

apud domesticam. zelotipia autem quales non domos inquietat et turbat. eas aliqui fundituſ eeñtes. Esto fuerint qui stillarent auribus tuis/ q aliqui magis ad psone tue deiectiõem/ quã eccie reformatiõem anhelebant q papatũ ambiebãt alij. q ps vna papam optabat de cognatiõe z prĩa. q ps altera, p ambitione/ aut vindicta/ aut alijs cãis rebus/ incededat in via pacis. Examinandũ sane erat nõ q̃d tales dicerẽt/ nõ q̃d garrirẽt incerto auctor susurri. sed q̃d veritas a dño dirigẽda postulabat. Neq; enĩ staret ois policia/ si, p adulãtiũ/ aut male suspicãtium cõfictione/ et nõ, p agendorum veritate regeret. Et memineris pater si fefellit te talis maliuolorũ suspitio/ dũ te, ptestatiõem publicare suasit q̃ postmodũ libens retractasti. Protestatiõis autem hec erat snĩa. q visis modis, pcedẽdi/ q̃ erga te et tuos tenebãtur (notabas violentiam) tu omne inde secutur z, p te cõcessurũ inualidũ reputabas z inane. q̃si vicz te ptiuacem facere cõtenderet/ aut blauda adulatio/ aut sbdola ĩimicãtiũ fictio nisi sagaci retractione, puidisses. Quinetiã/ si q̃sisset aliquor (vt tibi videt) vel arrogãtia vl' impietas/ cogere te ad illud/ qd agere sponte volueras. nõue satius erat te vincere in bono malũ/ q̃ a malo vinci/ sapiaz enĩ nõ vincit malicia. Pessima certe victoria vincere voluit aliqs hoies/ si ab ira ab odio ab ipatiẽtia z vindicte zelo snpat/ et adeo supatur aliqũ vt omissis oĩbꝫ q̃ alioqn agenda fore cognosceret. ipe se in apta pcta z in magna mortis huĩ z eterne discrimina tradit/ dũ frendẽs dentibꝫ ait. ergo ne inuitus cõpel/ lar ad hoc vel ad illud? ergo ne malis gratibꝫ meis hec z illa sum acturus. Ita ne ego dũs obtrabo subditis tanq̃ eor vilis seruus? quis cõtemptũ hũc. q̃s mee huius dignitatis vitupiũ ferre possit. mori satius ẽ est quã talia ppeti fracti, prsus animi z abiecti esset talibꝫ assentire. Has voces pater sancte. scis nõ esse modestie xpiãne neq; destola illa, pdire/ ad quã inuitãs xps discite inquit a me qr mitis sum et humilis corde qui cũ maledicerẽt nõ maledicebat cũ paderetur nõ cominabat. Quid si q̃s exemulis tue dignitatis cognitus magnitudinẽ cordis tui/ aut suspicãs forte puitatẽ ad suspicatiões supserit rumusculos tl'es. p exagitatione turbida snscitãda, p quẽ oĩa sibi sui specta fierent. ac, pinde certũ discrimen intrares. sic aprum vani catuloꝝ latratꝫ a tuto cubili remouent. z offerũt enecandũ. sic qui timet pruinam/ irruet sup eum nyx. sic postremo trepidãtes auicule/ in veros laq̃os cadũt obnanem motarũ plurimatum formidinẽ. At vero suspitionibꝫ his reiectis ne ab eis dũ reprobamus capi videamur/ audire te videor z dicere. q viã equissimam obtulisti. viam cõuentiõis in quaz totus etiam cetus cardinaliũ pmitus condescendit. Vliam pterea quã appellas iusticie. viam pmã pr sctẽ nõdũ q̃q̃ repudiasse cognoui/ nisi q p se insufficiens apparbat, pter qd vlterior oblatio vie cessiõis q̃rebatur. ad q̃d ita? nimirũ vt tantus apparatus cõuentionis nequaq̃ fine cõgruo fraudaret. qui finis ex oĩm q̃s cõsulimus z aliorum pene oĩm iudicio/ non aliter cõmode/ quã p vtriusq̃ cõtendẽtiũ cessionẽ hr̃i sperabatur. Sufficiebat aũt (vt tibi visum ẽ) oblatio tua generalis ne eadẽ facta ĩ pricali'ri cornua darz aduerse pti tanq̃ diffideres d iure tuo/ qui tam leuiter cedere spopondisses/ sed nõ fallit/ nõ irridetur inspector cordium deus. sapiens (vt q̃dam ait) vitã suã nõ ppl'ari rumore sed conscie veritate. metitur. Quid si quidã impiti/ aut supbi aut maliuoli tuam hãc humilitatẽ sanctissimã tuam caritatem xpi imitatricẽ/ tuũ zelũ ferventissimũ/ in oblatione spontanea vie cessionis sinistre detorsissent vt formidas alij supra numerũ plures/ grauiores insup. tũ fide tũ amicicia tua/ tum pietate catholicate hec agente collaudassent vtẽtes salomonis iudicio/ q veram hũisses maternaz caritatatem/ qui infantem xpm viuũ in eccia stice sede sua alteri cedere maluisses quãdiuidi. Ceterũ vero nõ parũ vrgebat te pstitũ iuramentũ/ nisi glosis corruptis/ aliquis illud fedare voluerit. aut dicere q qr ĩ detiorem exitum vergebat/ nõ erat obꝗuãdum/ absit pater/ vt nos oẽs tue obie filij/ iudicauerimus vnanimiter vt qui discors sit nescio/ q via cessionis ceteris emiebat. eratq̃ sctã z deo accepta/ si ipa sub iuramẽto, pmissa nequiret salubriter vel offerri vl' exeq̃. q̃d verisiliũs ẽ decipi vel vnũ, vl' vniuersos. q̃d pbabilius falli paucor cõscias vel oĩm. Addo q si errasset vniuersitas obedientie tue in hac snia. nihilominus pastoralis pietas astringebat te. potius cõdescendere nobis pie errantibꝫ q̃ omnia taz certe turbationi exponere. quippe ad hũc

intelletū/vere enunciatū est/ꝙ cōmunis er
ror facit ius. Non eniz p̄sumere debueras/
omnes ad tuam sniam citius attrahendos
fore/q̄z ad alioꝝ iudiciū te vnicum/ vel ad
modum paucos tecum posse cōuerti. Naz
hoc vltimū liberū tibi erat nō alterū/ obsi-
stentibꝫ tot capitibꝫ q̄t tamen cōuenisse in
vnam vie cessionis oblationē nonne mira
culū est ⁊ pene diuinū. ¶ Opponet demuz
aliquis patere satis nūc quā inutilis ⁊ cas-
sa fuerit hec via cessionis. que nihil hacte-
nus ꝑ pace valuit opari. Hoc argumento
viam cōuentionis aut illius quā nominas
iusticie. liceret inculpare. quā nihil adhuc
ꝓfecisse cognoscimꝰ. Sed nō accepte sunt
rñdebis he vie iōq̄z non temptate. ita certe
nec viam cessionis acceptasti. cuius intere
rat eandē p̄mitus offerre. Eandē dico. toti
ens ante papatum ꝑ te pater ventilatā/lau
datam ⁊ fere ꝑ vnica cōmendatam. ꝙ si p̄-
sumitur ꝑ via cōuentionis aut altera si fu-
issent acceptate ꝙ dedissent pacem ecclesie
multo amplius hoc existimare cōuenit de
acceptione libera via cessionis. ꝙ si pꝰ ob-
latiōem tuam caritatiuam. altera ꝑs contu
maciter renuisset ꝑagere. ipa de se suaq̄z sa-
lute vidisset. tu liberatus nobiscū. tu glori-
osus. tu ab omnibus re ⁊ nomine bñdictus
euasisses. ¶ Verum ignosce pater sācte/ si
nimis vrget celsitudinem tuam multiloq̄-
um zeli mei. talia ego nō ad damnandū sed
hortandū ꝓnuncio. qtūs qui pacem eccle-
sie ꝓsequūtur/non inculpes sinistris inter
p̄tationibus. q̄si de prauato nimo erga te vel
dignitatem tuam moneantur. qtūs p̄terea
cōdescendente te capite nr̄o ad hūilē mem
broꝝ voluntatē instar xp̄i. ambulemꝰ om-
nes vno animo. vno passu. vna via. donec
occurrat nob̄ pax vera/in eo qui fecit vtra-
q̄z vnū. dño nr̄o ih̄u vp̄o. qui est deus bñ-
dictus in secula. ¶ Quid supest agere o so
rores. dum pars inuenit vtraq̄z causas. tū
excusationis ꝓprie tñ accusationis aliene?
Qua ratione potest hoc fieri etiam si tu be
niuolentia tanto nisu conareris vt ꝑs ex-
cusanda censeret sed neq̄z in tā ꝯrijs iudi-
cijs videri p̄nt accidi. Et o sctissima mater
eccia. cui snie interim cessura es? quā āple-
xaberis? quā ꝓbabis? xp̄iana respublica/
inter has cōtentiones aiosas ⁊ incertas q̄d
aget? interea quo se vertet/quali poterit re
gimine gloriari. Dudum cōtentionibꝫ pō
ptio ⁊ Julio cesare ciuilibus armis roma
na respublica neutrius ꝑtem ꝓbans remā-
serat in medio desolata cū Cathone q̄ nul
li similiter ꝑti fauens erat. ita eni dicit Se
neca. Utrū vero sile sit in scismate nr̄o tan
to deteriori q̄z to anime mors quā corporis
plus horroris habet nō determino. vtinaz
veniat dñs/qui ⁊ illuminet abscōdita tene
brarū. et posita in lucem cōpleat in opere.
parū quidē videre est si non datur operari
Hoc quidē solū relictū videtur vt qꝛ cogno
ramus q̄d agere debeamus humano con
silio ꝯfugtamꝰ ad ad diuinū nisi vobis ali
ud o sorores videatur. ¶ Beniuolentia
Mihi beniuolentie idem prorsus est iudi
cium frater vt nullis accusatis maliuole si
cut obseruare nisi me fallit amor tui studui
sti/cōuertamus nos ad dñm. qtūs ad nos
cōuertatur. ambulans sup aquas p̄ntꝫ flu-
ctuationis? ventisq̄z ipetrant et mari ⁊ fiat
eo iubēte tranquillitas. quid tacita recogi
tas soror nr̄a discretio. dicet tu q̄d censes a
gendū. ¶ Discretio. Ego vero hoc idē. ni
hilominus ne temptari videat deus. cona
ri decet nos ad laborem si forte pijs attem
ptationibꝫ aspiret deus vires. ¶ Zelꝰ. Ve
rissime suades ꝑ meā fidem o soror discre-
tio/saluberrime ⁊ diuine. vis igitur vt ea p̄
lia q̄ penes nos seruamꝰ recōdita, sup hoc
negocio ꝓferamus in mediū. tū de medio
pacis inueniēdo. tū de cōcilio sic vel nō ce-
lebrādo. tū de pape accusatiōe ⁊ excusatiōe
cū reliquis. illoꝝ eni inspectio dare posset
occasionē sapiētibꝫ ꝓfundiora cogitandi.
¶ Discretio. Video te frater ad ingenium
redis. totus flamma es neq̄s nō velle foras
erumpe scio q̄ loqueris illa tu quodaz im-
petu magis ꝓiecta sunt quā digeste ordīa-
ta/sine stilo sine limitatiōe. Attñ si ita fert
animus tuus nec cōpesci pōt/tu in alia no
biscū cōtiōe ea ꝓpone. nos secedere ad alia
tꝑs vocat. et v̄ba tua (vt aspicis) iam ppl̄a
ris cōtio. iā scolasticꝰ cetꝰ/iā curia regalis
expectat. tuā rem ergo age et bñ habe. ¶ Ze
lus. Polliciti memor obīa vltro. et tu bene
hēas soror. nec vllo vnq̄z in negocio me de
sere. tuo q̄z spū o germana beniuolētia pro
cul oīs a nobis et ceteris. maligna ꝑuersi-
tas exturbetur ⁊c. Finit.

¶ Sequitur epistola

Christianissimi regis francie iustificatiua
subtractionñ factaꝝ a Petro de luna/non
obstante obedientia suo p̄decessori/ et sibi